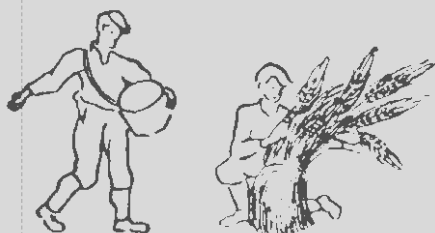

MENIGHETSBLAD FOR BRUNLANES

Såmannen

Nr. 3

58 årgang • november • 2012

Innhold:

- ❖ Andakt s. 2
- ❖ Leder s. 3
- ❖ Konfirmantleir s. 4
- ❖ Søndagsskole og Ra-sprell s. 5
- ❖ Trosopplæring i Kjose s. 6
- ❖ Ny menighetspedagog i Berg s. 7
- ❖ Presten har ordet s. 8
- ❖ Shalom s. 10
- ❖ Slekters gang s. 11
- ❖ Oppslagstavla s. 12
- ❖ Søndag er kirkedag s. 16

Høsttakkefest

DET SKJER I KJOSE

Foto John Magne Ørnås

se side 8

LEIR PÅ OKSØYA

Foto Thomas Ørrendal

se side 9

❖ SÅMANNENS redaksjon

Egil L. Thorvaldsen
Asle Zimmermann
Øystein Vestmoen

❖ Annonser og stoff

Egil L. Thorvaldsen
Mobil 47 40 78 84
egil.lien.thorvaldsen@gmail.com

❖ Kasserer:

Brunlanes Regnskapskontor
v/Leif-Inge Gusland
Sigurdsgt. 1, 3256 Larvik
Bankgiro: 2510 22 36729

❖ Brunlanes Prestekontor

Kontoradresse:
Larvik kirkekontor,
Rombergsgt. 4, 3256 Larvik
Tlf.: 33 17 30 00
Åpent daglig: 09.00-15.00
Prester, organist, kateket og
diakon treffes ellers
etter avtale.

❖ Sokneprest i Berg

Audun Haga
Skolev. 7, 3296 Nevlunghavn
Mobil 992 80 472

❖ Sokneprest i Tanum og Kjøse

Asle Zimmermann
Tanum prestegård, 3267 Larvik
Mobil 928 25 209

❖ Trosopplærer Berg

Helga Bonden Lund
Mobil 980 10 232

❖ **Kateket** Britt Mari Omsland
Zakariassen, Torstrands Torg 5,
Mobil 97 57 51 07

❖ Kantor i Berg og Tanum

Jan Ivar Eikeland
Tiurveien 10, 3258 Larvik
Mobil 982 53 341

❖ Sokneleder

Tone Vestmoen
Nalumruta, 3294 Stavern
Mobil 98 25 33 09

❖ Kirketjener Tanum:

Unni Lindhjem
Furuåsvæien 10, 3282 Kvelde
Mobil 992 80 475

❖ Kirketjener Berg:

Rolf Aarøe Arnesen.
Amundrødveien 57,
3295 Helgeroa.
Mobil 98 25 33 03

❖ Kirketjener Kjøse:

Sverre Farstad
Omsland, 3268 Larvik
Telefon 33 18 02 36

❖ Ukentlig fridag

Prestene har fri mandager og
lørdager.

❖ Grafisk design

& produksjon:
Richard Løwe, 905 27 368
Løwe Design, Larvik

❖ Trykk:

Prinfo Unique, Larvik

Om menneskets storhet

Gregor av Nyssa

For å finne dagens andakts- holdere må vi reise langt tilbake i historia, til oldkirken på 200- og 300-tallet etter Kristus, til Egypt og til Tyrkia. Det var viktig for kristne tenkere i oldkirken å understreke menneskets storhet på en litt annen måte enn vi er vant til. Mennesket kan ikke beskrives og defineres fullt ut. Som skapt i Guds bild er mennesket til sjuende og sist et mysterium. Slik Gud sjøl er det. Les de følgende tekstene langsomt og med ettertanke. Ta dem fram seinere og les dem om igjen. De sier ikke alt om mennesket, men de sier noe helt sentralt, ikke minst i vår tid hvor tendensen til å redusere menneskets verdi kan være skremmende.

“Du må forstå at du er en annen verden, et lite univers, at det finnes sol og måne i deg, ja, også stjerner. Om det ikke var slik, hadde Herren ikke sagt til disiplene sine: “Dere er verdens lys.” Tviler du fortsatt på at du har sol og måne inne i deg når man sier til deg at du er “verdens lys”?

Vil du høre et annet ord, så du ikke tror at du er liten og foraktelig? Dette universet har en herre som styrer det og bor i det, nemlig Gud den allmektige - nøyaktig som han selv har sagt gjennom profetene: “Fyller ikke jeg både himmel og jord?” (Jeremia 23, 24) Lytt altså til hva Gud den all-

mektige sier om deg - jeg mener om mennesket: “Jeg skal bo og vandre midt iblant dem. (2. Korinterbrev 6, 16) Og han legger til noe som gjelder deg: “Og jeg skal være deres far, og dere skal være mine sønner og døtre, sier Herren.” (v. 18)” (Origenes av Alexandria, kristen tenker og lærer, død som martyr i 254)

“Lær å kjenne hvor høyt din skaper har æret deg over alle andre vesener. Himlen er ikke Guds bilde, heller ikke månen, ikke sola, ikke stjernenes skjønnhet, ikke noe annet av som kan ses i det skapte. Du aleine er gjort til bilde av den virkeligheten som overgår all fornuft, den uforgjengelige skjønnhetens likhet, den sanne Guds preg, salighetens kar og det sanne lysets segl. Når du vender deg til Ham, blir du til det han sjøl er ... Ikke noe av det som eksisterer, kan sammenliknes med din storhet. Gud kan måle himmelens omfang. Jorda og havet rommes i hans hånd. Og likevel kan du romme Ham som er så veldig og som holder alt det skapte i si hand. Han bor i deg og finner rom til å røre seg i ditt vesen - han som har sagt: “Jeg skal bo og vandre mitt iblant dem.” (2. Korinterbrev. 6, 16)

(Gregor av Nyssa, biskop og mystiker, død 395)

“Et avbilde er et sant bilde bare i den grad det viser alle trekk ved sitt forbilde ... Guds særtrekk er å være ubegripelig, derfor må det var slik med bildet også. Om avbildet til sjuende og sist kan forstås, mens forbildet er ufattbart, kan man ikke lengre tale om et avbilde i det hele tatt. Men vi kan ikke forklare vår åndelige dimensjon, fordi den er skaperens avbilde. Vi er merket av den ufattbare Gud ved det mysteriet som fins i oss.”

(Gregor av Nyssa)

Neste utgivelse

På grunn av sjukdom i redaksjonen er Såmannen blitt sterkt forsinka. Etter planen kommer et nummer til før jul. Ta kontakt med redaksjonen via e-post eller telefon (se side 2).

• Vi mottar gjerne tips og innspill – HUSK: Såmannen er deres talerør!

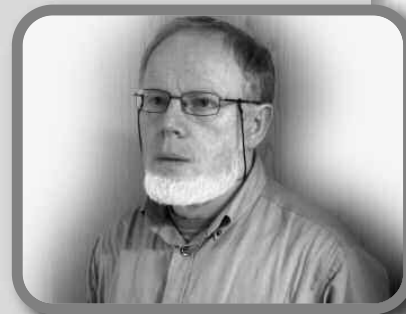

FRIHET HJEMME OG FRIHET UTE

I Larvik har det lenge pågått en diskusjon om moskebygging. Såmannen er ikke stedet for å drøfte hvor en moske bør bygges. Men det er viktig å understreke at både muslimer og andre ikke-kristne grupper må få mulighet til å bygge tjenlige gudshus også her i landet. Vi skal ikke glemme at norske misjonsorganisasjoner i 150 år har bygd kirker i ulike deler av verden. Å nekte andre religioner en tilsvarende rett i Norge vil være helt inkonsekvent. Vi må forsvare religionsfriheten både hjemme og ute.

Religionsfrihet og ytringsfrihet henger sammen. Friheten til å forkynne og til å hevde både populære og upopulære meninger bygger på ytringsfriheten. Samtidig ser vi at ytringsfriheten kan komme i konflikt med religion. De voldsomme bataljene omkring de såkalte Muhammad-karikaturene for noen år siden husker vi. En film som i år blei lagt ut på YouTube med harselas over profeten Muhammad, førte til både vold og drap.

Her er vi inne i et vanskelig terreng. I mange land, særlig muslimske, er krenkelse av landets offisielle religion straffbart, i verste fall knytta til dødsstraff. For mange muslimer er det sjølsagt. I vestlige land er slike handlinger avkriminalisert. Men går vi tre hundre år tilbake, var det dødsstraff i Norge for å bespotte Guds "hellige Navn, Ord og Sacramenter". Hvordan loven blei praktisert, kjenner jeg ikke til.

Med et kristent utgangspunkt må vi likevel tenke annerledes. Det er viktig å huske at Jesus lot seg krenke, ja til og med torturere og drepe, uten å kreve hevn eller straff. Da skal heller ikke vi kreve noe sånt. Vi kan være triste og kjenne oss såra når det som er dyrt og hellig for oss, blir latterliggjort. Vi må gjerne protestere og prøve å forklare at dette er respektløst, men ikke mer.

Noe bør likevel sies om en merkelig sak. Med et langt ord vil jeg kalle det for ytringsfrihetsfundamentalisme. Ordet fundamentalisme knyttes vanligvis til oppfatninger der egne meninger forstås som fullstendig sanne og udiskutable, ofte i religiøs sammenheng, men det kan også gjelde andre. Mange journalister og skribenter mener at ytringsfriheten må være uten grenser. Det framstilles som helt sjølsagt. Det kan hevdes av snille og hyggelige personer, men som tydeligvis ikke forstår hvor brutalt slikt kan oppleves av religiøse mennesker. Nå er det ingen hemmelighet at religion kan brukes til å rettfærdiggjøre både maktmisbruk og overgrep. Som sagt, vi er inne på et vanskelig terreng. Men jeg savner ofte at ytringsfriheten brukes med respekt for andre mennesker, gjerne de man er grunnleggende uenig med. Hvor viktig er det at man på liv og død (bokstavelig talt) skal publisere karikaturer av Muhammad? Hvilken positiv verdi skal ytringsfriheten tjene da? Er jeg helt på ville veier når jeg har en ubehagelig følelse av at det til sjuende og sist egentlig dreier seg om intoleranse og sjølhevdelse?

Filosofen Arne Johan Vetlesen har formulert dette vel så kritisk. Vestens sjølerklærte fremste eksportartikkel, ytringsfriheten, (mis)brukes, sier han, til å krenke det Vesten sjøl har gått tom for, men som fremdeles fins hos millioner av verdens muslimer: forestillinger om det hellige.

ELTh

Tema for leiren var tilgivelse og forsoning. Dette gjaldt både i forhold til Gud og i forhold til mennesker. På bibelvandringen kastet vi lapper hvor vi hadde skrevet noe vi angret på, på bålet. Det var et bilde på Guds tilgivelse." (Foto Thomas Otterdal)

Konfirmantleir på Oksøya

En flott gjeng konfirmanter fra Brunlanes på leir på Oksøya i sptember. (Foto Thomas Otterdal)

HEI ALLE BARNEFAMILIER I TVETENEÅSEN OG RA

VELKOMMEN TIL RAsprellen

Hva er det?

Et middagstilbud til alle barnefamilier

Opplegg:

Enkel middag

En «hverdagssøndagsskole»: Sprell levende

Lek og aktivitet

Kaffe, prat og kos

Pris: kr 80 pr familie (eller 30 pr person)

TID OG STED: Onsdag 29 august kl. 17-18.30

Menighetslokale til St. Frans menighet

Ulfabakkveien 38

Datoer denne høsten: 12 sept, 26 sept, 10 okt, 24 okt, 14 nov, 28 nov.

Hilsen Birgitte Bugaard Ørnes (Trosopplærer)

Fint om du sender en sms med antall til: 47014124

Marit og Gunstein Seierstad (frivillige)

DEN NORSKE KIRKE
Tanum menighet

SÅ MANNEN • NR. 3 / 2012

HURRA

TANUM MENIGHET STARTER SØNDAGSSKOLE PÅ TUNHEIM SØNDAG 16
SEPTEMBER KL. 9.45.

VI FØLGER SØNDAGSSKOLES OPPLEGG SPRELL LEVENDE OG DET BLIR BÅDE
SAFT OG KAFFE OG NOE Å BITE I FOR HELE FAMILIEN

VARIGHET: CA 2,5 TIME MED BÅDE LEK OG MAT.

DATOER: 16 SEPT, 30 SEPT, 25 NOV, 9 DES, 16 DES.

14 OKTOBER KL. 10 OG 18 NOVEMBER KL. 17 ER VI MED PÅ GUDSTJENESTE
FOR SMÅ OG STORE I TANUM KIRKE.

HURRA

LØRDAGSKLUBBEN PÅ TUNHEIM FOR 5-7 KLASSE STARTER 22 SEPT. KL: 18-
CA.KL:21.

HVA SKJER? LEK, AKTIVITET, ANDAKT, PIZZA OG MYE MER

Lurer du på noe så ta kontakt med Solfrid Monsen: 98607028

Nytt flygel på plass i Berg arbeidskirke

En begeistret kantor, Jan Ivar Eikeland, demonstrasjonsspiller mer enn gjerne for fotografen.

Dette kommer til å berike all virksomhet i Berg arbeidskirke, forteller han ivrig.
P.S. Flygelet er ikke fullfinansiert, har du lyst til å bidra?

Flygelkonto, 2510. 18. 46817. Personopplysninger nødvendig for skattefradrag.

Trosopplæring i Kjose blant de beste i landet

Hvert år deler IKO – Kirkelig pedagogisk senter ut en dåpsopplæringspris. Vinneren får 20 000 kroner – pluss et kunstverk av Helge Bøe. Dåpsopplæringsprisen deles ut for å synliggjøre god dåpsopplæring som skjer lokalt. I år er Legoklubben i Kjose menighet nominert.

Stor interesse for legoklubben i Kjose (Foto John Magne Ørnes)

Med denne prisen ønsker IKO å sette trosopplæring på sakskartet og håper at den kan være til inspirasjon for alle de som jobber med barn og unge i Norge. Prisen er sponset av KA - Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon.

Prisen tildeles tiltak eller personer som har bidratt med for-tjenstfull innsats i dåpsopplæring/kirkens undervisning. En jury bestående av fire personer avgjør hvem som blir årets vinner. Vinneren av dåpsopplæringsprisen blei offentliggjort på trosopplæringskonferansen 17. oktober!

En av de tre nominerte er:

Legoklubben i Kjose menighet. Fire ganger i semesteret samles 70-80 % av barna i årskullene mellom 4 og 10 år til Legoklubben i Kjose menighet.

Gjennom bibelfortelling, sang og legobygging utforskes og praktiseres troen. Barna uttrykker seg gjennom sine kreative evner og sin fantasi. Byggverkene stilles ut i kirken. Menigheten er liten, men den får til store ting! Slik bygges Guds rike.

Til sjuende og sist blei et prosjekt fra Suldal i Rogaland kåra som det beste, men det er ikke verst å komme i den absolutte landstoppen. Såmannen gratulerer!!

10-ÅRSMARKERING I TANUM KIRKE

Det er stort å bli døpt og tatt inn i den kristne menighet og være del av et verdensvidt fellesskap. Derfor ble 10-åringene invitert til dåpsmarkering i Tanum kirke 14. oktober.

Ni stykker fikk høre om viktigheten av dåp, og hva vi trenger for å vokse.

Ved siden av mat og drikke trenger vi noen som er glad i oss. Når vi blir døpt, så planter Gud troen på Jesus i hjertet vårt.

Det er mye å takke for, og det var flott å se 10-åringene denne dagen sammen med de små dåpsbarna som ble døpt.

10-åringene fikk et kors som et minne fra dåpsfeiringen denne dagen og ble også minnet på :
”å tenke på sin dåp med glede”

Birgitte trosopplærer

Babysang i Berg

På Kirkevergekontoret i Romberggata treffer vi Helga Bonden Lund, som driver babysang i Berg arbeidskirke. Hun er blid, imøtekommende og lar meg få tid til en liten prat. Født og oppvokst i Sandefjord, nærmere bestemt i Normisjon, både bokstavelig talt og i overført betydning. Av utdanning nevner hun i rask rekkefølge bachelor i musikk, menighet og ledelse, (tidligere het det kateketutdanning), og Helga er nå godt i gang med master i kirkelig undervisning, det meste på Høyskolen i Staffeldtsgate, men også noe på Menighetsfakultetet. Hun har jobbet med trosopplæring i tre år i Lommedalen i Bærum og to år på Nesodden. Nå er hun trosopplærer i Stavern menighet i 60% stilling, 20% stilling som korleder i Normisjon i Sandefjord, og altså 10% stilling i Berg, med babysang en gang i uka og småbarnsang på familiemiddager en gang i måneden. Hun forteller at det var litt overgang å komme fra Oslo, men det å jobbe i flere menigheter hadde hun erfaring med fra Nesodden. Familien er på plass, hun er i gang, litt spent på forhånd, hun synes hun har blitt godt tatt i mot, hun trives og jobben lar seg kombinere med familieliv.

”Hva er egentlig babysang?” spør jeg. ”Jo,” Helga blir ivrig, dette brenner hun for. ”Dette er en del av Kirkens trosopplæring, viktig å få småbarnsforeldre til kirken. Det er et møtepunkt for hjemmeværende babyforeldre, vi synger egne sanger for de små, det er bevegelser, babyenes sanser engasjeres, det er gjenkjennelse, de vugges med. Det er viktig å lære foreldrene å synge for de små, sangene uttrykker Guds kjærlighet, - og foreldrenes. Babyene skal oppleve seg elsket. Vi avslutter alltid med aftenbønn, ”godnattasang”, det er trygt og godt. Så er det felles formiddagsmat, vi får så god service! Det må du skrive! Du, du må også få med at det er hver torsdag kl. 11.30, og at det er plass til flere!!”

Ø.V.

Hilsen fra en badegjest

Husker dere David André Tys som hadde praksis i Berg menighet? David André ble ordinert til prest i Hamar domkirke 26. juni i fjor, og har siden da vikariert i Hamar og Vang menigheter. Han har funnet seg godt til rette på Hedemarken, og menighetene har satt pris på en omgjengelig og deltagende ung prest! Nå flytter David André til Solør prosti, der den første oppgaven blir å følge konfirmantene til leir i Kragerø. Den 2. september innsettes han som sokneprest i Åsnes, Åsnes Finnskog og Gjesåsen menigheter. Alle vi som er blitt kjent med David André ønsker ham lykke til videre og Guds velsignelse over hans prestedtjeneste.

Hver sommer ferierer vi på hytta vår i Hummerbakken, og da er det naturlig med et besøk på kirkegården hvor mange av slektningene våre hviler. Det slår oss hver gang hvor vakkert det er på Berg kirkegård! Ikke bare slik den ligger i kulturlandskapet med beplantning og murer, men like mye hvordan den vedlikeholdes. Uansett når vi kommer, er det klippet og stelt. Vi har vært på mange kirkegårder, og dessverre er det nok ikke alle steder som på Berg.

Hjertelig takk til deg som bidrar til at det oppleves så godt å besøke Berg kirkegård !!

Hilsen fra Kristin i Hamar menighet

35 år siden sist

Presten har mye på hjertet denne gangen. Men endringer i gudstjenesten skjer ikke så ofte. Det er 35 år siden sist. De følgende tankene kan hjelpe oss til å forstå og å delta på en rikere måte. Red.

På vei mot «lokal grunnordning»...

Arbeidet med å utvikle nye gudstjenesteordninger har vist seg å være strevsomt. Slik jeg ser det, ligger det en spenning i hele reformen. På den ene siden har det blitt skapt store forventninger om at nå skal hele gudstjenesten bli ny. Nå skal det lokale engasjement få blomstre (stedegent), nå skal det være mange valgmuligheter (fleksibilitet), nå skal alle få være med (involvering). Sett i gang! På den annen side, når vi begynner å gjøre oss kjent med reformen slik den faktisk foreligger, så ser vi at det er det klare grenser for hvor langt vår styringsmulighet går. Det er satt tydelige rammer for hvilke avgjørelser vi skal ta. Gudstjenesten ligger på en måte fast. Når det kommer til stykket, vil mange mene at her er det egentlig ikke snakk om en virkelig reform, men det er å spinne videre på det samme som vi alltid har hatt. Dette er til glede for noen og til frustrasjon for andre.

Dette leder oss til en viktig erkjennelse. *Gudstjenesten er noe som grunnleggende er gitt oss i utgangspunktet. Vi inviteres inn i kirkens lange, verdensvide tilbedelse og lovsang.* Når kirken fornyer sin gudstjeneste, så finner den grunnleggende ikke på noe nytt. Den henter impulser fra den verdensvide kirke. Den finner fram sider ved det bibelske budskap som vi kanskje har fått et fornyet lys over. Det som antagelig mest gir opplevelsen av noe nytt, det er særlig knyttet til melodier, til bruk av forskjellige instrumenter og til nye salmer og sanger. Det kroppslige uttrykk – vandringer, dans, prosesjoner, lystenning - er også tydeligere aksentuert.

Forandringene vil være synlige. Det som har gått tapt (for lengst), det er at gudstjenesten feires på samme måte overalt i kirken, ja til og med i vårt område. Den tiden er forbi, enten vi liker det eller ikke. Denne tendensen er blitt forsterket med reformen. Faren er fremmedgjøring og usikkerhet – kanskje uten at vi egentlig vinner så mye hva gjelder lokalt engasjement. Skal vi delta, så må vi være trygge på hva vi faktisk skal gjøre.

Gudstjeneste er bønn (Fra Bengt Plejel: Innersidan. Tegner Berit Karlsson)

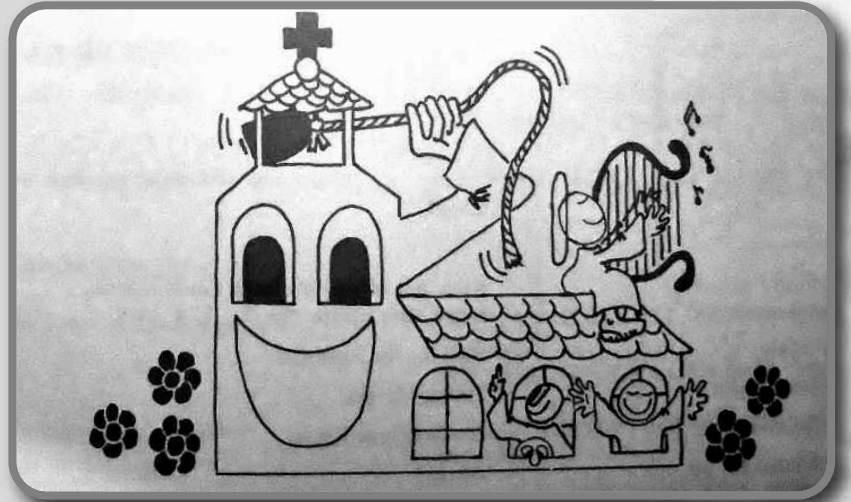
Om vi skulle trekke noen slutninger fra arbeidet så langt her på Brunlanes, så er det at vi stort sett velger det som allerede er kjent. Det er noe av det nye som synes å ha vunnet innpass, nemlig samlingsbønnen og trosbekjennelsen lagt etter prekenen.

Samlingsbønnen erstatter den tidligere kollektbønnen (dagens bønn). Når det gjelder Ordets del – hoveddel 2 i gudstjenesten – ser det ut til at vi beholder dagens ordning med å stå under begge de to første lesningene i Kjøse og Berg. Tanum har prøvd ut å sitte under de to lesningene samt det som kalles evangelieprosesjon. Dvs at evangeliet leses av tekstleser fra midtgangen med et hallelujavers før og etter. I alle menighetene ser det ut til at trosbekjennelsen blir lagt etter prekenen. Dette synes det å være bred enighet om.

Involvering, dvs å trekke flere med i gjennomføringen av gudstjenesten, har ikke minst forbønnen åpnet for. Dette er også en tendens vi har sett utvikle seg over tid. Men nå er det tydelig uttrykt at en annen enn prest bør lede forbønnen. Vi kan bruke fast formulerte bønner, eller utforme bønnene selv etter visse retningslinjer. Her kan vi med fordel bruke barn og unge. Dette ser ut til sakte å bli innarbeidet.

Under nattverden har det – lenge før reformen – vært en tiltagende tendens til å velge vandreende nattverd med dypping av brødet i vinen (intinksjon), samt bruke kortere varianter av nattverdliturgien. Ser vi på reformen slik den foreligger, så er det nok under nattverden at de tydeligste forandringene forekommer med reelt nye innslag i liturgien. For mange vil dette oppleves som forlengende elementer og dels noe man vil ha seg frabedt. For eksempel utvidet fredshilsen der vi håndhilser på menneskene rundt seg med å si «fred» eller «Guds fred» før vi går til nattverd. Noen vil derimot hevde at dette beriker opplevelsen av fellesskap. Alt som er kommet til under nattverden, er hentet fra den verdensvide kirke. Vi merker et helt annet økumenisk klima i dag enn bare for 30 år siden. Vi er ikke lenger så livredde for alt som heter «katolsk».

Gudstjeneste er glede (Fra Bengt Plejel: Innersidan. Tegner Berit Karlsson)

Sendelsen, gudstjenestens avslutning, blir temmelig lik den gjeldende liturgi. Det jeg nå svært kort har gitt et resyme av, er arbeidet med høymessen – fullstendig gudstjeneste med nattverd søndag formiddag. I prinsippet gjelder mye av det samme for de andre former for gudstjenester vi skal feire. Vi er så visst ikke ferdig med gudstjenesten når vi nå etter hvert har gjort noen vedtak i menighetsrådene og sendt dem over til prost og biskop. Vi kommer helt sikkert til å arbeide mye med dette framover. For eksempel er det store mangler når det gjelder melodistoffet.

En måte å skape engasjement og deltagelse på er å danne gudstjenestegrupper som fordeler oppgaver i gudstjenesten. Vi er jo allerede på vei med kirkevert- og klokkertjenesten. Hva om vi hadde fem-seks grupper, hver med seks mennesker, for eksempel i Tanum menighet, prest og kantor inkludert, som på omgang kom sammen en time tirsdags kveld og fordelte oppgavene til søndagens gudstjeneste? Det ble to-tre gudstjenester pr semester på hver gruppe. Barn og unge kan også tenkes inn her.

Alt arbeidet med gudstjenesten er båret av et ønske om å trekke mennesker inn i kirkens fellesskap rundt den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus. Vi tar del i lovsangen sammen med menneskene her vi bor, sammen med hele den verdensvide kirke, ja, sammen med dem som allerede er hjemme hos Gud.

Menighetsmøter

På menighetsmøtene som nå har vært, ble alle invitert til å si sin mening om de forslagene til «lokale grunnordninger» som menighetsrådene foreløpig har vedtatt. Lokal grunnordning er den liturgi som menigheten har valgt å feire gudstjeneste etter for et visst tidspunkt.

Etter menighetsmøtene gjør menighetsrådene selvstendige vedtak, sender dem over til prosten som så sender dem til biskopen for godkjenning eller korrigering.

Zimas

Hvordan går det med Shalom?

Noen av leserne har kanskje fått greie på fra en bekjent, en sjef eller liknende om at dere nå vil få to beskjeder: en god og en dårlig. Og så kan dere velge om dere vil ha den gode eller den dårlige først. Nå skal dere få to slike beskjeder her også, uten at dere kan velge rekkefølga. Vi tar den dårlige først.

Det er ikke lenger mulig å drive arbeid med Shalombåten langs nordvestkysten av Madagaskar slik som det har skjedd i noen år. Misjonærene Ingjerd og Trond Henrik Sand skriver: Båten ”har vært et flott redskap i arbeidet til Shalom som fremkomstmiddel til svært avsidesliggende landsbyer langs kysten, men... den har vært svært dyr i drift og vedlikehold og mannskap, ved siden av at man har sett at det ikke er kompetanse her til å vedlikeholde en slik norsk seilbåt og bruke den på beste måte. NMS har gitt store summer til både drift og vedlikehold helt siden den ble bygget... Det har imidlertid hele tiden vært en planlagt nedtrapping av NMS-støtten og tenkt at Shalom selv skulle drifte den. Shalom har ikke funnet måter å skaffe midler på egen hånd, og etter flere års forsøk, måtte man stikke fingeren i jorda og innse at man ikke hadde kapasitet til å ha den. Den ble det store pengesluket fremfor noe annet. Det er leit, men man har ikke funnet annen løsning enn å selge den.”

Salg skal visstnok ikke lenger være aktuelt, men Såmannen skal komme tilbake med nærmere orientering om saken. Arbeidet med Shalom-prosjektet går likevel sin gang ute i landsbyene. “I hele 2010 og deler av 2011 var båten ute av drift pga tekniske problemer, og arbeidet gikk sin gang allikevel. Nå bruker man andre måter å komme til landsbyene – det være seg med lokale båter, bil eller helikopter.” Det arbeides med å finne en god og varig løsning. Sjølve båten vil bli satt på land og fungere som et lokalt for virksomheten.

Den gode nyheten er at et nytt dialogcenteret i Shalomprosjektet er åpna i Mahajanga. Det dreier seg om en skole som har vært planlagt i fem år. Den skal skolere arbeidere i de gassiske menighetene. 1. oktober i år starta 25 kateketer og evangelister fra hele landet på et tre måneders kurs om islam og kristendom.

Her skal det arbeides grundig. “Gjennom undervisning i islamsk teologi, islamsk historie både i verden og på Madagaskar, Jesus i islam, kristendommen i møte med islam, kristen-muslimske relasjoner og annet, skal de bli utrustet til å dra tilbake til menighetene sine og være med å dele det kristne budskapet til muslimene i sine miljøer. I neste omgang vil det bli arrangert 3-måneders-kurs for prester og teologer, deretter hyrder og lekfolk.”

For dere som orienterer dere på internett, fins det mye opplysning å hente både om Shalom og om det øvrige kristne arbeidet på Madagaskar. Ingjerd og Trond Henrik Sand forteller mye, om stort og smått på bloggen sin: <http://www.shalom-madagaskar.blogspot.no/> Mer om NMS' arbeid fins her: <http://www.nms.no/madagaskar>. Her er stoff om misjon, politikk, matoppskrifter og mye annet.

Og: Husk å be for arbeidet. Madagaskar er ei usalig røre av sterke politiske motsetninger, økonomisk vanstyre, avskoging og økende fattigdom, men har samtidig et sterkt kristent liv og stadig mennesker som blir omvendt.

Fra dialogcenteret i Mahajanga

SLEKTERS GANG

Liste pr: 25.10.2012 12:09:00

DØPTE:

Tanum

17.06.2012 Julie Tørhaug Skilbred
 19.08.2012 Bettina Jonskås
 19.08.2012 Liam Austein
 19.08.2012 Eline Mandt Rognli
 19.08.2012 Sanna Holt Mikalsen
 19.08.2012 Mia Aske Marcussen
 30.09.2012 Leander Schrøen
 30.09.2012 Nora Tutvedt Einarsen
 30.09.2012 Lisa Gross Maurer
 30.09.2012 Finn Gross Maurer
 30.09.2012 Felix Menden-Trogstad
 14.10.2012 Elias Svartdal Andersen
 14.10.2012 Linus Gåsholt Nakjem
 14.10.2012 Johannes Berget-Jenssen
 14.10.2012 Samuel Emilian Nauf

Berg

14.07.2012 Anne Victoria Thorsen
 29.07.2012 Daniel Tveitum
 29.07.2012 Eline Olsen Manvik
 12.08.2012 Kristine Daarstad
 12.08.2012 Magnus Vrangsun Mikalsen
 16.09.2012 Sebastian Torp Marthinussen
 16.09.2012 Andrine Manvik

Kjose

10.06.2012 Emilie Wisthus Overhalden
 10.06.2012 Matheo Henriksen Strand
 09.09.2012 Anna Kroken Mathisen
 14.10.2012 Hans-Kristian Skivik Bjørnø
 14.10.2012 Albert Halle-Jakobsen

VIEDE:

Tanum

07.07.2012 Bodil Kristine Fotland Ansteensen og
 Trond Atle Haglind
 07.07.2012 Eline Sannes Riiser og
 Gaute Dalastøyl Jensen
 14.07.2012 Kristine Tanum og Per Arne Tjader Guldahl
 14.07.2012 Ida Ambjørnsen og Andreas Bråthen
 21.07.2012 Iselin Solberg Hansen og Svein Erik Røste
 04.08.2012 Hanne Ulrikke Bårnes og Åsmund Brøvig
 04.08.2012 Therese Tollefsen og Espen Lind Einarsen
 11.08.2012 Hanne Zimmermann og Ole Marton Ølberg
 18.08.2012 Iren Johannessen og Morten Jacobsen
 01.09.2012 Veronika Pihl og Nils Olav Moe
 29.09.2012 Kine Landmark og Lars Gunnar Nordheim
 06.10.2012 Charlotte Gundersen og
 Stian Alviniussen Lindboe

Berg

09.06.2012 Line Louise Sannes og
 Raymond Phillip Hansen
 09.06.2012 Andrea Dahl Spone og Eirik Thorsen
 15.06.2012 Yvonn Helgesen og Hans Georg Lindhjem
 16.06.2012 Ellen Klippenberg og Steinar Solli
 16.06.2012 Suzanne Solli og Klaus Hartlay Forfot Solli
 16.06.2012 Anne Elisabeth Gulseth og Christian Wisbech
 23.06.2012 Lillian Vislie og Geir Opseth
 14.07.2012 Anne-Kathrine Iversen og
 Kim Martin Lien Thorsen
 21.07.2012 Lene Maria Hvatum og Jørgen Sommerfelt
 28.07.2012 Susanne Røsjorde og
 Alf Håkon Haffalden Dolven
 04.08.2012 Lise Flesche og Espen Dennis Trulsen
 11.08.2012 Guro Rimstad og Henrik Berg
 01.09.2012 Ragni Tvetene og Jan Erik Hansen
 08.09.2012 Siri Plocinski Halvorsen og Daniel Johansen

Kjose

09.06.2012 Therese Ole-Borgarsdotter Kirkemyr og
 Christian Skoe
 01.09.2012 Ragnhild Bærug Bjerknæs og
 Anders Sætre Torp

DØDE:

Tanum

16.06.2012 Bjørn Lindhjem f. 1942
 24.06.2012 Ole Stretere f. 1931
 20.06.2012 Jan-Viggo Andreassen f. 1952
 17.07.2012 Ingrid Rød f. 1930
 14.07.2012 Solveig Hansen Wøhni f. 1932
 16.07.2012 Martine Larsen f. 1922
 24.07.2012 Einar Solli f. 1924
 09.08.2012 Klara Espeland f. 1914
 10.08.2012 John Galleberg f. 1930
 12.08.2012 Gunnar Nilsen f. 1934
 26.08.2012 Britt Solum f. 1946
 06.09.2012 Sigrid Margrethe Petersen f. 1921
 18.08.2012 Synøve Bakkene f. 1923
 23.09.2012 Gunvor Pedersen f. 1929

Berg

30.05.2012 Hans Gustav Nilsen f. 1922
 07.06.2012 Kjell Harry Hansen f. 1928
 13.06.2012 Petter Lund f. 1935
 17.08.2012 Gunnar Sandene f. 1953
 20.08.2012 Eva Andersen f. 1946
 24.08.2012 Thor Thorsen f. 1947
 27.08.2012 Aase Gusland f. 1929
 02.10.2012 Edle Marie Næss f. 1922
 05.10.2012 Hildegard Marie Nilsen f. 1934
 19.10.2012 Finn Søløyst f. 1931

Kjose

16.06.2012 Elsa Bjørnø f. 1928
 28.09.2012 Laila Irene Nakim f. 1945

– OPPSLAGSTAVLA –

Tanum og Kjose-stoff*Litt av alt det som skjer i Tanum og Kjose.***Tryllekveld m/Hartvig Kloster**

Mandag 19. november kl 17.00 på Tunheim. Vi starter med familiemiddag. 4-åringene og 11-åringene inviteres spesielt, også andre barn er hjertelig velkommen. De som ikke går i Gospelino eller miniklubben sender påmelding til Birgitte Bugaard Ørnes, 470 14 124.

Legoklubben i Kjose kirke.

For gutter og jenter 4-10 år. Tirsdager kl 17.30-19.00.

20. november og 11. desember,

Bibelfortellinger, legobygging og mat.

24. desember syng/julespill på gudstjenesten.

Kontaktperson:

Birgitte Bugaard Ørnes, 470 14 124 eller

Torill Nøsterud, 911 87 333.

Gudstjeneste for små og store m/utdeling av 4-årsbok

Søndag 18. november kl 17.00 i Tanum kirke.

Gospelino og miniklubben lager gudstjeneste med verksted på Tunheim kl. 14.00.

De som fyller 4 år i løpet av juli-desember, inviteres spesielt til kirken denne dagen for å få «Min egen kirkebok».

Kontaktperson: Birgitte Bugaard Ørnes, 470 14 124.

Lysmesse i Tanum

Søndag 9. desember kl 17.00 i Tanum kirke.

Konfirmantene deltar.

Lysmesse i Kjose

Søndag 2. desember kl 18.00 i Kjose kirke.

Konfirmantene deltar.

Se ellers:

<https://docs.google.com/file/d/0BwQLbTit2BaUUzVQSTZSSnlXb3c/edit>

Turmisjonsjentene høsten 2012

De fortsetter å vandre fra parkeringsplassen ved Tanum kirke siste mandag i måneden kl. 18.00. Siste samling i høst:

Mandag 26.11: Nevlunghavn/Helgeroa. Velkommen!

Bruktbutikk i Berg arbeidskirke

Noen forsinkelser har dessverre oppstått, men Elisabeth Aarø Arnesen har "ligget på telefonen", og hun forteller at når Såmannen kommer ut, har butikken sannsynligvis åpnet. "Masse flotte varer", sier hun lurt, "Du er hjertelig velkommen til en god handel!".

Følg med på nettstedet vårt, www.bergmenighet.no og ØP.

ØV

Helgeroa bedehus

Fredag 7. desember. Normisjon

har adventsfest kl. 19.00 Tale ved

sokneprest Asle Zimmermann Sangkoret "Gjenklang" kommer.

Søndag 23.12. Grøttest kl. 11.00.

Grøttest. Andakt og sang ved Laila Eliassen.

**TAKK FOR GAVER
TIL "SÅMANNEN" !**

Vi setter fortsatt stor pris på gaver til Såmannen,

konto nr. 2510. 22.36729.

Takk til Brunlanes Regnskapskontor, Sigurdsgate 1, 3256 Larvik, som vederlagsfritt holder oversikt over inntekter og utgifter.

Møtestedet

Siste samling denne høsten blir tirsdag 20. november kl. 19.00 på Tunheim.

Sjur Isachsen som arbeider ved Det praktisk-teologiske seminaret ved Menighetsfakultetet, skal snakke om "Kristen forkynnelse i en pluralistisk hverdag". Første samling over nyttår blir 12. februar.

Forsangergruppe i Tanum

Tanum menighet arbeider med å styrke menighetssangen. Vi prøver å danne noen forsangergrupper som lede sangen i gudstjenestene. Det kreves ingen operastemme, men sangglede er en god ting. Henvendelse til Marit Tanum for nærmere orientering, tlf. 997 22 092.

Orgelinnsamling i Tanum

Nå står det 1.008.900 kr. på orgelkontoen. Opprinnelig var det slik at menigheten skulle samle inn 1.000.000 kr., og så skulle Larvik kommune ved Larvik kirkelige fellesråd stå for resten. På grunn av et lavt budsjett for fellesrådet er det i alle fall inntil videre ikke mulig å følge denne planen. Det vil nok være bra om orgelkomiteen og Tanum menighetsråd kan få noe mer informasjon om saken. Hvis det er mulig å si noe.

Noe av alt det som skjer i Berg

Trosopplæring

Berg menighet lønner nå to trosopplærere i barnarbeidet sitt, 15% stilling for Britt Mari Omsland Zakariassen og 10% for Helga Bonden Lund. Kunne du tenke deg å støtte det?

Trosopplæringskonto: 2510.16. 96386.

Personopplysninger nødvendig for skattefradrag.

Babysang, Berg arbeidskirke

Hver torsdag kl. 11.30. Enkel lunsj.

Kontakt: Helga Bonden Lund, tlf. 98 01 02 32

Småbarnsang knyttet til menighetsmiddag, Berg arbeidskirke, onsdag 21.11.

Kl. 16.30: Middagsservering for alle.

Kl. 17.15: Småbarnsang for barnehagebarn og hverdagsgudstjeneste m. Jentespeider'n.

Kontakt: Helga Bonden Lund, tlf. 98 01 02 32

Prosjektkor for voksne

Hver torsdag kl. 19 i Berg arbeidskirke.

Påmelding: livmelberg@hotmail.com tlf. 45 85 21 41 og

siv.hege.ingebretsen@gmail.com tlf. 41 46 00 96

Dirigent: Evy Dvergastein Musikere: Jan Ivar Eikeland og Tore Dvergastein

Kulturkvelder i Berg arbeidskirke

Søndag 25.11: Utadvendt. Konsert med prosjektkor og band.

Torsdag 29.11: Den kulturelle spaserstokken. Larvik kantori med flere.

Se annonse i Ø.P.

Lørdag 08.12: Konsert med "Neshorna".

Fellesforeningas årsmøte

Brunlanes og Stavern fellesforening har årsmøte på Tunheim søndag 27. januar kl. 18.00. Tale av Alf Petter Hammersmark. Årsmøte kl. 17.00.

Såmannen er nå å finne i

elektronisk utgave (PDF). Gå inn på <http://www.larvik.kirken.no>.

Øverst leter du fram "min menighet" (Tanum, Berg eller Kjøse). Til venstre på siden du da får fram, står det "Menighetsblad".

Der er det da mulig å lese Såmannen fra 2007 og fram til dagens ferske utgave.

Velkommen til

- Ferske Bakervarer
- Conditori
- Kaffebar
- Påsmurt
- Tipping
- Catering

Åpent fra 06.00

Nevlunghavn

Bakeri & Conditori

3296 Nevlunghavn - Tlf.: 33 18 89 00
www.nevlunghavnbakeri.no

O. Borgen AS
MØBLER TEPPER

Hummerbakken - 3294 Stavern

Telefon 33 19 59 69 - Mobil 95 87 53 20

Telefaks 33 19 75 20 - e-mail snekkern@online.no

REMA 1000

Stavern

Holmejordveien 31, 3267 Larvik

BYGGMAKKER

STAVERN

Ternveien 2

3290 Stavern

Tlf. 33 13 99 66

Åpent: 7-17, 9-14

EKVALL

Graving - Transport

Mobil: 900 15 123
E-mail: arne@ekvall.no

Berven, 3267 Larvik
Telefon: 33 18 86 14
Telefax: 33 18 86 46
E-mail: postmaster@ekvall.no

www.ekvall.no

SØNDRSRØD
Tlf. 33 11 80 60

MENY

*Søndersrød
tunet*

Stedet hvor folk møtes

3295 Helgeroa - Tlf.: 33 11 80 60 - dag-arild.bakken@ngbutikk.net

Per Firing
Begravelsesbyrå A.s

LARVIK

Kontaktperson
Birger Johansen

DØGNVAKT 33 12 57 00

Nye Marinaen i Helgeroa

Åpent hver dag 08-22

Ring gjerne å bestill
på forhånd!

Tlf. 33 18 84 14

Velkommen!

GATEKJØKKEN-PIZZA-KOLONIAL-KIOSK-EAKEY ARER-AVIS/ELADER-REKVISITA-DRIVSTOFF-GASS

Sommerfelt

elektro as

butikk og installasjon

Tlf. 33 18 30 15 - Kongegata 17, 3256 Larvik

*Vi har alltid godt utvalg
i grønne og blomstrende planter!*

Bjørn Larsens

GARTNERIUTSALG

KLEVER V/VELDREFELTET - TLF. 33 18 32 62

Lokalbank er ikke noe man blir.
Det er noe man er!

Forretningen med det store utvalg

TVETENE

SENTER

Tlf. 33 13 19 00

DnB NOR

Eiendom

Tlf 33 12 24 60

**HELGEROA
FYSIKALSKE
INSTITUTT**

Søndersrødtunet

Tlf.: 33 18 88 70

Oscar Ridder-Nielsen

Tore Fjelltveit

mobil 90 77 80 25

SORG

En verdig begravelse
fjerner ikke sorgen, men
gjør den enklere å bære.

Sletsjøe
begravelsesbyrå etb. 1924

www.gsb.no
Behjelpelig hele døgnet

Larvik 33 18 10 80

Tea-Erling Andersen a.s

VVS & INTERIØRHUSET
PÅ BREKKE

AUT. RØRLEGGERFIRMA
VVS – INTERIØR – FLIS – TERRAKOTTA
Brekke, Larvik
Tlf. 33 19 11 36 – Vakttlf.: 92 25 70 00
Internett: www.tea.no

Åpn. tid: Man.-fred.: 09.00.-15.30.
Lörd.: 10.00.-14.00.

RØRLEGGER OG FLISLEGGERE
MED VÅTROMSSERTIFIKAT

SPEKEMAT & DELIKATESSE

Helgeroa

Tlf.: 33 13 53 50

*Parafin
*Fyringsolje
*Diesel
*Smøreolje.

VESTFOLD OLJESENTER A.S

Vestfold@oljesenter.com
Tlf: 33 16 34 40 Fax: 33 16 34 49

«Rask levering»

www.oljesenter.com

NORREK
www.norrek.no

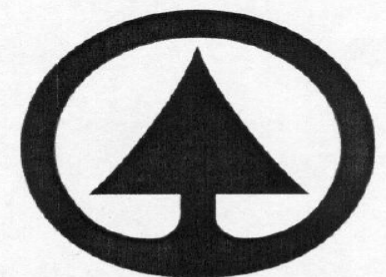
EIDSTEN 3267 LARVIK

33 16 54 00

Dronningensgate 2
3290 Stavern

Tlf. 33 19 89 41

SPAR

FARRISEIDET
Tlf. 33 18 21 95

SØNDAG ER KIRKEDAG

BERG KIRKE. Foto: Richard Løwe

Forkortelser:

Spr. = sokneprest

Kat. = kateket

Dia. = diakon

Vik.pr.=vikarprest

Men.ped.=menighetspedagog

Gudstjenesteliste for Brunlanes

Søndag 14.10.2012 20.s. i

treenighet.

Kjose kirke kl.10.00 Høymesse.
Haga

Tanum kirke kl.10.00
Familiegudstj. Ørnes.
Zimmermann.

Høsttakkefest. Dåp og
10-årsmarkering.

Speiderne deltar.

Berg arb.kr.k. kl.17.00

Familiegudstj. Haga

Sportskapellet kl.11.00

Gro Johnsen

Søndag 21.10.2012 21.s. i

treenighet.

Sportskapellet kl.11.00

Fam. søndag Anne Lene

Rønning. Sang: Gnisten

Onsdag 24.10.2012

Berg arb.kr.k. kl.17.00

Familiegudstj. Haga.

Zakariassen. Speider,
småbarnssang.

Kjose kirke kl.18.30 Kveldsbønn

Zimmermann. Påfølgende
menighetsmøte.

Søndag 28.10.2012 Bots- og bededag.

Tanum kirke kl.10.00

Høymesse. Nattverd.

Gullkonfirmanter.

Zimmermann.

Berg arb.kr.k. kl.19.00

Høymesse. Projecktør m band.

Haga

Sportskapellet kl.11.00

Nattverd Ole Martin Damskog.

Lørdag 03.11.2012

Tanum kirke kl.16.00

Minnegudstjeneste

Zimmermann.

Diakoniutvalget.

Søndag 04.11.2012

Allehelgensdag

Stavern kirke kl.10.30

Høymesse. Nattverd. Lossius
og Zimmermann.

Berg trekirke kl.16.00

Høymesse. Haga

Kjose kirke kl.18.00 Forenklet

høymesse. Zim

Søndag 11.11.2012 24.s. i

treenighet.

Sportskapellet kl.11.00

Rolf Ekenes

Søndag 18.11.2012 25.s. i

treenighet.

Tanum kirke kl.17.00

Familiegudstjeneste

Ørnes.

Zimmermann

4-årsbok. Gospelino.

Berg arb.kirke kl.12.00

Høymesse. Haga

Sportskapellet kl.11.00

Kjell Halvorsen.

Søndag 25.11.2012 Siste søndag i kirkeåret

Tanum kirke kl.10.00

Høymesse. Dåp/nattv

Zimmermann

Berg arb.kirke kl.19.00 Konsert

Sportskapellet kl.11.00

Kjellmar Emhjellen

Søndag 02.12.2012 1.søndag i advent

Kjose kirke kl.18.00 Lysmesse.

Zimmermann. Konf.

Sportskapellet kl.11.00

Tom Bredvei

Søndag 09.12.2012 2.søndag i advent

Tanum kirke kl.17.00 lysmesse.

Zakariassen. Konf.

Berg arb.kr.k kl.19.00

Vi synger jula inn.

Sportskapellet kl.11.00

Tom Ofrim

Søndag 16.12.2012 3.søndag i advent

Tanum kirke kl.10.00

Høymesse. Dåp/nattv

Zimmermann

Berg arb.kr.k kl.12.00

Høymesse. Vikar

Kjose kirke kl.12.00 Høymesse.

Nattv. Zimmermann.

Sportskapellet kl.11.00

Tor Holhjem

**NB! Sjekk avisen. Endringer
kan finne sted.**